

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
ชื่อหลักสูตร การทำไส้กรอกหมู จำนวน ๓ ชั่วโมง
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอกระสัง

ความเป็นมา

ไส้กรอกหมูเป็นอาหารพื้นเมืองของไทยภาควันออกเฉียงเหนือ และคนทุกภาคนิยมรับประทานแม้แต่ชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ไส้กรอกถือเป็นอาหารจานด่วนที่ซื้อขาย ง่าย ง่าย ง่าย เนื่องจากอาหารเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ธรรมชาติและรูปแบบที่มีความหลากหลายสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคทุกเพศ ทุกวัย ทุกโอกาส และยังเป็นอาชีพที่ลงทุนน้อย ผลกำไรสูง ขายได้ตามแหล่งชุมชน และสถานที่ท่องเที่ยวทั่วไป สามารถสร้างรายได้ได้อย่างมั่นคงให้กับผู้ที่ไม่มีความรู้ และผู้ที่ต้องการพัฒนาอาชีพ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเอง ชุมชน และสังคม

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาอาชีพนานาไส้กรอกเพื่อการมีงานทำ มีหลักการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นในเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้
2. มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ ทัวถึง และเท่าเทียมกัน เป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม
3. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืนในอาชีพ

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

หลักสูตรนานาไส้กรอกมุ่งพัฒนาให้กลุ่มเป้าหมายมีศักยภาพในการประกอบอาชีพ ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญในการประกอบอาชีพหลักสูตรนานาไส้กรอก
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพหลักสูตรนานาไส้กรอก และสามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงได้
3. เพื่อให้ผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อการประกอบอาชีพ

กลุ่มเป้าหมาย

1. กลุ่มผู้ที่ไม่มีความรู้ และมีความสนใจที่จะประกอบอาชีพ
2. กลุ่มผู้ที่มีความรู้ และต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

หลักสูตรการทำไส้กรอกหมู จำนวน 3 ชั่วโมง

-ภาคทฤษฎี จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

-ภาคปฏิบัติ จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

การเรียนรู้ใช้เวลา 3 ชั่วโมง

- 1.เรียนรู้โดยการฝึกอบรมให้ความรู้ จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที
- 2.เรียนรู้โดยการฝึกปฏิบัติจริง จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

การจัดกระบวนการเรียนรู้

การเรียนรู้หลักสุนทรนาโมไส้กรอก เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการเรียนรู้จากเอกสาร/ฝึกปฏิบัติ มีคำแนะนำสำหรับผู้เรียน ดังนี้

1. การสร้างความเข้าใจในหลักสุนทรนาโมไส้กรอก (ข้อมูลจากเอกสาร/สื่อ/การบรรยาย)
2. การฝึกปฏิบัติร่วมกับวิทยากร ให้ผู้เรียนฝึกฝนด้วยตนเองจนเกิดทักษะ
3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. การสาธิต
5. การศึกษาดูงาน (การเรียนรู้ด้วยตนเอง/เรียนรู้จากการสาธิต)

สื่อการเรียนรู้

1. สื่อเอกสารใบความรู้ในการบรรยายและสาธิตอาชีพ
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ Power point, VCD อินเทอร์เน็ต
3. ผู้รู้ / ภูมิปัญญา
4. วัตถุดิบของจริงที่นำมาใช้ในการปฏิบัติ
5. แหล่งการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

โครงสร้างเนื้อหาหลักไส้กรอกหมู

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	การแปรรูปการทำให้กรอกหมู	-ผู้เรียนสามารถแปรรูปอาหารจากการทำให้กรอกหมูได้	-การแปรรูปอาหารเพื่อการถนอมอาหารเก็บไว้ได้นาน	-อธิบาย/บรรยาย/สาธิต ความเป็นมาในการแปรรูปอาหารจากเนื้อหมู	20 นาที	-
2	การแปรรูปอาหารการทำให้กรอกหมู	-ผู้เรียนสามารถเลือกซื้อและการใช้วัสดุอุปกรณ์ได้	-การเลือกประเภทหมูที่นำมาแปรรูปในการทำให้กรอกหมู	อธิบาย/บรรยาย/สาธิต -การเลือกซื้อวัสดุอุปกรณ์ -ความปลอดภัยในการใช้วัสดุอุปกรณ์ -ขั้นตอนการเตรียมวัสดุอุปกรณ์	20 นาที	-
3	การแปรรูปอาหารการทำให้กรอกหมู	-ผู้เรียนสามารถบอกส่วนผสมของการทำให้กรอกหมูได้	-ส่วนผสมในการทำให้กรอกหมู	อธิบาย/บรรยาย/สาธิต -เนื้อหมูและมันหมู 1 ก.ก -ข้าวสุก 2 ถ้วย(พักไว้จนเย็น) -ไส้หมูสำหรับยัดไส้ 100 กรัม -รากผักชี 3 ราก -กระเทียม 20 กลีบ -พริกไทยขาว 1 ช้อนโต๊ะ -น้ำตาลทราย 1 ช้อนโต๊ะ -เกลือ ½ ช้อนโต๊ะ -ผงปรุงรส 2 ช้อนโต๊ะ	20 นาที	-
4	การแปรรูปอาหารการทำให้กรอกหมู	ผู้เรียนสามารถบอกวิธีการทำให้กรอกหมูได้	-ขั้นตอนการทำให้กรอกหมู	อธิบาย/บรรยาย/สาธิต -นำพริกไทยขาวใส่ลงในครกใส่กระเทียมสดใส่รากผักชีตำให้แหลก -นำเนื้อหมูไปบดแล้วคลุกเคล้าผสมกับเครื่องโขลก ปรุงรสด้วยเกลือ ผงปรุงรส และน้ำตาลทรายผสมให้เข้ากัน -นวดประมาณ 5 นาที ใส่ข้าวหุงสุกลงไป นวดอีกนิดหน่อย นำส่วนผสมไปใส่ไมโครเวฟสักครู่ชิมรสตามชอบก่อนที่ยัดไส้	30 นาที	1 ชั่วโมง 30 นาที

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
				<p>-เอาไส้มาทำการยัด ยัด ส่วนผสมให้พอหลวมๆไม่ต้องแน่นมาก</p> <p>-พอเสร็จแล้วใช้เชือกผูกเลือกขนาดตามชอบบีบใส่เป็นข้อๆ แล้วบิดๆหมุนๆทำเสร็จนำมาผึ่งลมอย่างน้อย 1 วันถ้าอยากให้เปรี้ยวก็หลายวันหน่อย</p> <p>-นำมาย่างไฟอ่อนๆพลิกกลับด้านให้สุกเท่ากัน แล้วรับประทานได้</p>		
				รวม	1 ชั่วโมง 30นาที	1 ชั่วโมง 30นาที

โครงสร้างเนื้อหา

หลักสูตรการทำไส้กรอกหมู จำนวน 3 ชั่วโมง

แนวคิด

วิถีการดำเนินชีวิตของชุมชน ไส้กรอกหมูเป็นอาหารพื้นเมืองของไทยภาควันออกเฉียงเหนือ และคนทุกภาคนิยมรับประทานแม้แต่ชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ไส้กรอกถือเป็นอาหารจานด่วนที่ซื้อง่าย ขายคล่อง เนื่องจากอาหารเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ รสชาติและรูปแบบที่มีความหลากหลายสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคทุกเพศ ทุกวัย ทุกโอกาส และยังเป็นอาชีพที่ลงทุนน้อย ผลกำไรสูง ขายได้ตามแหล่งชุมชน และสถานที่ท่องเที่ยวทั่วไป สามารถสร้างรายได้ได้อย่างมั่นคงให้กับผู้ที่ไม่ม้ออาชีพ และผู้ที่ต้องการพัฒนาอาชีพ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเอง ชุมชน และสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียน

1. มีทักษะในการทำไส้กรอกหมู
2. นำความรู้และทักษะการทำไส้กรอกหมูเพิ่มช่องทางการประกอบอาชีพ

ขอบข่ายเนื้อหา

ขอบข่ายเนื้อหาใช้เวลาเรียน 3 ชั่วโมง ประกอบด้วยเนื้อหาจำนวน 2 เรื่อง ดังนี้

- เรื่องที่ 1. ช่องทางการประกอบอาชีพการทำไส้กรอกหมู
- เรื่องที่ 1. ทักษะการประกอบอาชีพการทำไส้กรอกหมู

เรื่องที่1. ช่องทางการประกอบอาชีพการทำไส้กรอกหมู

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียน

1. เกิดทักษะความรู้ความเข้าใจความชำนาญในการประกอบอาชีพหลักสูตรนานาชาติไส้กรอก
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพหลักสูตรนานาชาติไส้กรอกและสามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงได้
3. เพื่อให้ผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อการประกอบอาชีพ

ขอบข่ายเนื้อหา

- ตอนที่1 ความสำคัญในการทำไส้กรอกหมู
- ตอนที่2 การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำไส้กรอกหมู
- ตอนที่ 3 ทิศทางการประกอบอาชีพการทำไส้กรอกหมู

1.ความสำคัญการทำไส้กรอกหมู

ความสำคัญและคุณค่าทางสังคม จิตใจ วิธีการดำเนินชีวิตของชุมชนทำไส้กรอก ซึ่งเป็นอาหารพื้นเมืองของไทยทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือคนทุกภาคนิยมรับประทานแม้แต่ชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยไส้กรอกถือเป็นอาหาร จานด่วนที่ซื้อง่าย ขายคล่อง เนื่องจากอาหารเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์รสชาติและรูปแบบ ที่มีความหลากหลายสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคทุกเพศ ทุกวัย ทุกโอกาส และยังเป็นอาชีพ ที่ลงทุนน้อย ผลกำไรสูง ขายได้ตามแหล่งชุมชน และสถานที่ท่องเที่ยวทั่วไป สามารถสร้างรายได้ได้อย่างมั่นคง ให้กับผู้ที่ไม่มีอาชีพ และผู้ที่ต้องการพัฒนาอาชีพ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเองชุมชน และสังคม

2.การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำไส้กรอกหมู

ไส้กรอกหมูเป็นผลิตภัณฑ์อาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ เป็นการแปรรูปอาหารจากเนื้อหมูที่นิยมบริโภคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและแพร่กระจายไปทั่วประเทศโดยอาศัยเทคนิควิธีการที่สืบทอดกันมานาน และได้พัฒนารสชาติ วิธีการ เครื่องปรุง หลักในการทำไส้กรอกหมูประกอบไปด้วย เนื้อหมู มันหมู เกลือ กระเทียม ข้าวสุก ไส้หมู รากผักชี พริกไทย น้ำตาลทรายผงปรุงรส ไม่มีสารเจือปน สามารถทำเป็นอาชีพ หรือทำเพื่อรับประทานเองได้

3.ทิศทางการประกอบอาชีพการทำไส้กรอกหมู

เพื่อหารายได้และเป็นการถนอมอาหารอีกรูปแบบหนึ่ง สามารถทำเป็นอาชีพและมีรายได้อย่างมั่นคง สามารถทำไส้กรอกได้อย่างมีคุณภาพ รู้จักการตลาดต้นทุนการผลิตไส้กรอก มีคุณธรรม จริยธรรมในการประกอบอาชีพ สามารถจัดการการตลาดในการประชาสัมพันธ์ให้ เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ที่ได้การกระจายไส้กรอกไปสู่ผู้บริโภค จัดทำบัญชีรายรับ รายจ่ายและวางแผนการตลาด

เรื่องที่ 2. ทักษะการประกอบอาชีพการทำไส้กรอกหมู

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียน

- 2.1. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญในการประกอบอาชีพหลักสูตร นานาไส้กรอก
- 2.2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพหลักสูตรนานาไส้กรอก และสามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงได้
- 2.3. เพื่อให้ผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อการประกอบอาชีพ

ขอขำเนื้อหา

ตอนที่ 1 ขั้นตอนการเตรียมการประกอบอาชีพการทำไส้กรอกหมู

ตอนที่ 2 ขั้นฝึกทักษะการประกอบอาชีพการทำไส้กรอกหมู

1. ขั้นตอนการเตรียมการประกอบอาชีพการทำไส้กรอกหมู

1.1. วิทยากรบรรยายและให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.2. อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำไส้กรอกหมู

1.3. จัดทำแผนการฝึกปฏิบัติ

1.4. วิทยากรบรรยายพร้อมสาธิตและผู้เรียนฝึกปฏิบัติ

-เตรียมพื้นที่ในการฝึกปฏิบัติ

-คัดเลือกเนื้อหมู

-เตรียมวัสดุอุปกรณ์

2. ขั้นฝึกทักษะการประกอบอาชีพการทำไส้กรอกหมู

-หมูและมันหมู 1 กิโลกรัม

-ข้าวสุก 2 ถ้วย

-ไส้หมูสำหรับยัดไส้ 100 กรัม

-รากผักชี 3 ราก

-กระเทียม 20 กลีบ

-พริกไทย 1 ช้อนโต๊ะ

-น้ำตาลทราย 1 ช้อนโต๊ะ

-เกลือ ½ ช้อนโต๊ะ

-ผงปรุงรส 2 ช้อนโต๊ะ

วิธีการทำไส้กรอกหมู

1. นำพริกไทย กระเทียมสด รากผักชี ลงใส่ครกแล้วตำให้ละเอียด

2. นำเนื้อหมูไปบดแล้วคลุกเคล้ากับเครื่องที่โขลกปรุงรสด้วยเกลือ ผงปรุงรสและน้ำตาลทรายผสมให้เข้ากัน นวดประมาณ 5 นาที ใส่ข้าวหุงสุกลงไป นวดอีกครั้งนำส่วนผสมไปยัดเข้าไส้

3. พอเสร็จแล้วใช้เชือกผูกเลือกขนาดตามความเหมาะสมบีบไล่ให้เป็นข้อแล้วบิดๆ หมุนๆ ทำเป็นข้อๆ ทำเสร็จแล้วนำไปผึ่งลมอย่างน้อย 1 วัน ถ้าอยากเปรี้ยวก็หลายวันหน่อย

4. นำมาย่างไฟอ่อนๆ คอยพลิกกลับด้านจะได้สุกเท่ากัน ระหว่างย่างตัวไส้กรอกจะพองและตึงมาก คอยเอาไม้แหลมจิ้มอากาศออกทำให้สุกง่ายไม่แตก และรับประทานได้

ไส้กรอกอีสาน

ส่วนผสม ไส้กรอกอีสาน

1. หมูและมันหมู 1 กิโลกรัม
2. ข้าวสุก 2 ถ้วย (พักไว้จนเย็น)
3. ไส้หมูสำหรับยัดไส้ 100 กรัม
4. รากผักชี 3 ราก
5. กระเทียม 20 กลีบ
6. พริกไทยดำ 1 ช้อนโต๊ะ
7. พริกไทยขาว 1 ช้อนโต๊ะ
8. น้ำตาลทราย 1 ช้อนโต๊ะ
9. เกลือ 1/2 ช้อนโต๊ะ
10. ผงปรุงรส 2 ช้อนโต๊ะ

วิธีทำไส้กรอก

1. นำพริกไทยดำและพริกไทยขาวใส่ลงในครก

2. ใส่กระเทียมสด

3. ใส่รากผักชี (ถ้ามี) หรือก้านผักชี ตำให้แหลก

4. นำเนื้อหมูไปปดแล้วคลุกเคล้าผสมกับเครื่องโขลก ปรงรสด้วยเกลือ ผงปรงรส และน้ำตาลทราย ผสมให้เข้ากัน นวดประมาณ 5 นาที ใส่ข้าวหุงสุกลงไป นวดอีกนิดหน่อย นำส่วนผสมไปใส่ไมโครเวฟสักครู่ ชิมรสตามชอบก่อนที่จะยัดเข้าไส้

5. ในสูตรใช้เครื่องยัดไส้เลยจะสะดวกกว่า ถ้าใครไม่มีใช้ขวดน้ำเปล่า ตัดตัวขวดให้เหลือแค่ตรงปากขวด แล้วเอาไส้มาทำการยัดมือได้ ยัดส่วนผสมให้พอหลวม ๆ ไม่ต้องแน่น เดี่ยวจะแตกเสียก่อน

6. พอเสร็จแล้วใช้เชือกผูก เลือกลงขนาดใหญ่-เล็กตามชอบ (ในสูตรไม่ใช่เชือกและไม่ทำแบบยาวมาก ทำเป็นข้อเล็ก ๆ พอคำ เพราะชอบแบบเล็ก ๆ) บีบไส้ให้เป็นข้อแล้วก็บิด ๆ หมุน ๆ ตัวไส้ก็จะอยู่ ไม่คลายออก ทำเสร็จแล้วก็นำมาผึ่งลมอย่างน้อย 1 วัน ถ้าอยากให้เป็นเปรี้ยวก็หลายวันหน่อย

7. นำมาย่างไฟอ่อนๆ คอยพลิกกลับด้านจะได้สุกเท่ากัน ระหว่างย่างตัวไส้กรอกจะพองและตึงมาก คอยเอาไม้แหลมจิ้มให้อากาศออกและทำให้สุกง่ายไม่แตกด้วย นำขึ้นมาจากเตาก็เอากรไรกรตัด พร้อมขายค่ะ

คณะผู้จัดทำหลักสูตรการทำไส้กรอกหมู

คณะที่ปรึกษา

1.นางนุจรีย์ ส่องสพ	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอกระสัง
2.นางสาวแก้ว งามแฉล้ม	ครูอาสาสมัครฯ
3.นางศุภกานต์ อุปสาร	ครูอาสาสมัครฯ
4.นายวุฒิชัย สุภาพ	ครูอาสาสมัครฯ

ผู้ให้ข้อมูล/เรียบเรียง

- 1.ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจำตำบล 11 ตำบล อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
2. นางจิรา เจริญรัมย์ ครูกศน.ตำบล
- 3.คณะครูกศน.อำเภอกระสัง

ผู้เรียบเรียงข้อมูล/เรียบเรียง/พิมพ์

- 1.นายอดิศักดิ์ ปักเคยะกา ครูกศน.ตำบล